

**VOORSTEL AAN
DAGELIJKS BESTUUR / ALGEMEEN BESTUUR**

Datum	15 maart 2018																
Opsteller	Willem Essen																
Onderwerp	Begroting 2019																
Samenvatting	Zie aanbiedingsbrief bij de Begroting 2019																
Voorstel	- De Begroting 2019 vaststellen; - Na vaststelling de Begroting 2019 aan de raden van de deelnemers sturen met het verzoek om een zienswijze.																
Interne toetsing	☐ Juridische gevolgen ☒ Financiële gevolgen ☐ Personele gevolgen ☐ Item voor de OR																
Advies KBG van 27 maart 2018	We adviseren de adviescommissie om het dagelijks bestuur, de colleges en de nieuwe raden zorgvuldig mee te nemen in deze begroting. In deze begroting staan een aantal voorstellen nieuw beleid die nodig zijn voor een toekomstige bestendig ICT omgeving. De investeringen zijn fors, en leidt tot een aanzienlijke stijging van de bijdrage. Belangrijk is dat ook het dagelijks bestuur en onze besturen weten aan welke knoppen zij kunnen draaien bij het vaststellen van deze begroting (welke voorstellen zijn noodzakelijk, welke zijn wenselijk). Dat zij ook weten welke investeringen nodig zijn bij DeSom en welke nodig zijn bij de deelnemers. Ook is het van belang dat een zogenaamd vergezicht wordt geschetst, inhoudelijk maar ook financieel. Dit geldt ook voor de mogelijke besparingen, zowel bij DeSom als bij de deelnemers.																
Advies AC van 4 april 2018	De Adviescommissie neemt het advies van de KBG over. De AC adviseert DeSom het bestuur en de raden keuzes voor te leggen. Ook stelt de AC voor de basisbegroting 2019 als 'going concern' te presenteren, met daarnaast de doorkijk naar de komende 4 jaar, en daarbij 'structureel' en 'incidenteel' te knippen. Om het Algemeen Bestuur, de nieuwe colleges en nieuwe raden zorgvuldig mee te nemen in het proces, wordt afgesproken dat DeSom bij elke gemeente in de raadscommissievergadering de Begroting 2019 laat presenteren door Wim Hoekstra.																
Besluit DB van 10 april 2018	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 15%; text-align: center;">conform</th> <th style="width: 15%; text-align: center;">bespreken</th> <th style="width: 15%; text-align: center;">opmerkingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">- Ehz</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>G.J. Nijpels – O</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>F.R. Streng – M</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>		conform	bespreken	opmerkingen	- Ehz	☐	☐	☐	G.J. Nijpels – O	☒	☐	☐	F.R. Streng – M	☒	☐	☐
	conform	bespreken	opmerkingen														
- Ehz	☐	☐	☐														
G.J. Nijpels – O	☒	☐	☐														
F.R. Streng – M	☒	☐	☐														

Behandeling AB	conform bespreken opmerkingen		
	– Ehz		
	M. Pijl – D		
	N. Slagter –SB		
	G.J. Nijpels – O		
	F.R. Streng – M		
R. Posthumus – K			
Besluit AB d.d. 5 juli 2018			

Namens het Algemeen/Dagelijks Bestuur van de GR SSC DeSom, datum

de plv voorzitter,

de directeur a.i.,

G.J. Nijpels

A. van Dorland

Begroting 2019 SSC DeSom

*Zichtbaar, verbonden,
klaar voor de toekomst!*

Inhoudsopgave

BELEIDSBEGROTING	6
1. PROGRAMMAPLAN.....	6
2. Kengetallen	8
2.1 Kengetallen 2019	8
2.2 Verrekeningsgrondslagen.....	8
2.3 Formatie-ontwikkeling DeSom	9
3. PARAGRAFEN.....	12
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
3.2 Paragraaf financiering	16
3.3 Paragraaf bedrijfsvoering	17
4. ONTWIKKELINGEN	18
4.1 Ontwikkelingen tot en met 2018	18
4.2 Ontwikkelingen vanaf 2018.....	18
4.3 Uitgangspunten nieuw beleid.....	19
4.4 Wat willen we bereiken?.....	19
4.4.1 Werkplekconcept.....	20
4.4.2 Datacenterconcept.....	21
4.5 Financiële consequenties van een (hybride) Cloud gang.....	22
4.6 Projecten 2019	23
4.6.1 Uitgangspunten.....	23
4.6.2 Project 'Digitale Werkomgeving' (DWO).....	24
4.6.3 Project 'Fundament cloudarchitectuur'.....	25
4.6.4 Project 'Vervanging on-premise infrastructuur'.....	26
4.6.5 Project 'System, Security & Event monitoring'	27
4.6.6 Project 'Applicatie rationalisatie'	29
4.7 Resumé.....	30
5. RECAPITULATIE BEGROTINGSWIJZIGINGEN.....	32
5.1 Investerings en incidentele uitgaven.....	32
5.2 Structurele wijzigingen exploitatiekosten	32
5.3 Indexatie 2019.....	32
6. FINANCIËLE BEGROTING	33
6.1 Uitgangspunten bij de begroting	33
6.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting.....	34
6.3 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting.....	37
6.4 Financiële meerjarenbegroting 2019 – 2022.....	38
6.5 Gepronosticeerde begin- en eindbalans 2019	39
Bijlage 1: Meerjaren investeringsbegroting 2019-2022.....	41
Bijlage 2: Stand en verloop van reserves 2019-2022	42
Bijlage 3: Overzicht baten en lasten per taakveld.....	43

Bijlage 4: Meerjarige geprognosticeerde balans..... 44

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
het SSC DeSom

Wognum, 10 april 2018

Onderwerp: Aanbieding Begroting 2019

Geacht Algemeen Bestuur,

Hierbij bieden wij u de Begroting 2019 en Meerjarenraming 2019–2021 aan. Deze begroting is als richtinggevend vastgesteld in de DB-vergadering van 10 april 2018. Als zodanig wordt de Begroting 2019 aangeboden aan de colleges en gemeenteraden voor een zienswijze. Uw AB bespreekt deze Begroting 2019 ter vaststelling in uw vergadering van 4 juli 2018. Om de nieuwe gemeenteraden en colleges te ondersteunen in haar besluitvorming zal SSC DeSom in de periode april – mei 2018 enkele informatieavonden organiseren om inzicht te geven in de ontwikkelingen op ICT gebied, en het ontstaan en de toekomst van DeSom.

Dit is de vijfde begroting van het Shared Service Center DeSom sinds haar oprichting op 1 januari 2014. Doel van het SSC DeSom is de deelnemers en WerkSaam Westfriesland met ICT-voorzieningen te ondersteunen en deze voorzieningen steeds beter af te stemmen op de behoeften van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.

SSC DeSom beheert voor de circa 1600 medewerkers van de deelnemende organisaties circa 1100 werkplekken en ruim 600 applicaties. We staan gezamenlijk aan de vooravond van een digitale transformatie met als stip op de horizon – in lijn met de landelijke ontwikkelingen – volledige digitalisering en vergaande automatisering van de overheidsdienstverlening en de werkprocessen. Om volledig digitaal te kunnen werken is veel nodig. Zo moeten onze deelnemende organisaties de digitalisering van dienstverlening en werkprocessen samen met de samenleving vorm gaan geven. Zo willen wij flexibele, plaats- en tijdonafhankelijke werkplekken inrichten en onze ICT-infrastructuur doorontwikkelen richting een hybride cloud architectuur¹ en een bijbehorende ICT-beheerorganisatie. Dat vergt van onze organisatie op termijn een volledige transformatie in kijken, denken en werken.

In januari 2018 ontving u de Kaderbrief van DeSom voor 2019. Hierin trof u – naast kaders en uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2019 – ook beschrijving van ontwikkelingen die we voorzien in 2019. Voor deze begroting zijn deze ontwikkelingen nader onderzocht en hebben we voorstellen voor nieuw beleid inclusief financiële onderbouwing uitgewerkt. Waar mogelijk zijn daarbij keuzemogelijkheden vermeld. Bij elk voorstel treft u een advies aan en wordt tevens de urgentie vermeld (“noodzakelijk niet uitstelbaar”, “noodzakelijk uitstelbaar” of “wenselijk”) en wat de consequenties zijn als het voorstel niet doorgaat. Deze voorstellen zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Informatie-managers van de deelnemende

¹ Voor gemeenten is een volledige cloudarchitectuur op dit moment niet mogelijk. Als gevolg van wettelijke beperkingen en verschillende ‘cloud-tempi’ van onze leveranciers zullen we de komende jaren een lokale infrastructuur in stand moeten houden. De overgang van oude lokaal geïnstalleerde applicaties naar moderne cloudapplicaties is een traject dat nog jaren gaat duren.

gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland.

We willen opmerken dat er grote afhankelijkheid en overlap is tussen de in de kaderbrief vermelde nieuwe ontwikkelingen en dat deze dus integraal bekeken moeten worden.

Dit betekent ook dat het niet mogelijk is om per ontwikkeling een aparte oplossing en kostenuitwerking te geven of keuze te bieden. Er is namelijk een integraal nieuw ontwerp voor de (hybride cloud) infrastructuur en (digitale) werkplek nodig om in de komende jaren continuïteit te kunnen blijven garanderen. Het globale ontwerp voor de Cloud infrastructuur en de nieuwe digitale werkplek is tot stand gekomen in samenwerking met architecten van de gemeente Hoorn en enkele informatie-managers van DeSom-gemeenten.

De realisatie van beiden vindt voor zowel DeSom als gemeente Hoorn afzonderlijk plaats omdat er sprake is van gescheiden infrastructuren en juridische entiteiten.

Het ambitieniveau van de deelnemers voor wat betreft de daadwerkelijke cloudgang van haar applicaties en het invoeren van de nieuwe digitale werkplek, bepaalt de omvang van de benodigde hybride Infrastructuur en daarmee de kostenstructuur (investeren of exploitatiekosten). Voor zowel de deelnemers als SSC DeSom zal dit de komende jaren tot implementatietrajecten gaan leiden.

Daarom adviseren wij om alvast in 2018 te starten met het realiseren van de Cloud basisinfrastructuur en een Proof of Concept (POC) van de nieuwe werkplek. Op deze wijze kan het nieuwe integrale ontwerp en de voorgestelde oplossingen in een werkende omgeving getoetst en getoond worden. Op basis van de ervaringen met de POC ontstaat een beeld van de implementatie impact voor alle betrokken partijen. De realisatie van de Cloud basisinfrastructuur en de POC voor de nieuwe digitale werkplek kan gedekt worden vanuit de Bestemmingsreserve Harmonisatie & Innovatie.

Omdat het ambitieniveau van de deelnemers op dit moment niet bekend is bij SSC DeSom, hebben wij in samenwerking met de Informatie-managers van de deelnemende gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland getracht om hiervoor aannames te doen. De voorstellen in deze begroting zijn gebaseerd op deze aannames. Mochten deze aannames onjuist blijken dan dient dit in de voorjaars- of najaarsnota 2019 bijgesteld te worden.

Deze begroting bevat de volgende onderdelen:

- Beleidsbegroting
 - Programmaplan
 - Paragrafen
 - Nieuw beleid en overige begrotingswijzigingen
- Financiële begroting
 - Uitgangspunten
 - Nieuw beleid
 - Financiële begroting en – meerjarenperspectief
 - Risicoparagraaf

In deze begroting zijn de ervaringen verwerkt van het begrotingsjaar 2017 en gedeeltelijk die van 2018.

Namens het Dagelijks Bestuur,

G.J. Nijpels,
Plv. voorzitter Dagelijks Bestuur

A. van Dorland,
directeur a.i.

BELEIDSBEGROTING

1. PROGRAMMAPLAN

Onze Missie

Het SSC DeSom biedt effectieve, efficiënte en toekomstgerichte ICT dienstverlening aan haar deelnemers en afnemer WerkSaam Westfriesland. Betrouwbaarheid, continuïteit, beveiliging, regie, klantgerichtheid en innovatie zijn onze kernwaarden.

Onze huidige opdracht

SSC DeSom is sinds 1 januari 2014 de ICT-partner voor haar deelnemers en afnemer WerkSaam Westfriesland. SSC DeSom beheert voor de circa 1600 medewerkers van de deelnemende organisaties circa 1100 werkplekken en ruim 600 applicaties.

De dienstverlening van SSC DeSom bestaat uit een ruim assortiment van ICT-diensten. De afspraken hierover staan beschreven in de dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze DVO wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd in samenwerking met de Informatie- en contractmanagers van de organisaties.

Onze opdracht voor de toekomst

Naast het borgen van de continuïteit van de huidige ICT dienstverlening, staan de organisaties en SSC DeSom gezamenlijk ook voor een veranderopgave. In 2019 bestaat SSC DeSom vijf jaar, dit betekent dat grote delen van de huidige infrastructuur vijf jaar in gebruik zijn en economisch en deels technisch afgeschreven zijn. We staan dus onontkoombaar aan het begin van een nieuwe investeringsperiode. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen en veranderde behoeften waarmee we rekening willen houden.

De directie en medewerkers van DeSom zijn zich sterk bewust van haar rol bij deze transformatie, die ook veranderingen voor SSC DeSom betekent. De ontwikkelingen stellen andere eisen aan beveiliging, verbindingen en het beheer. SSC DeSom zal het nieuwe fundament moeten ontwikkelen om deze transitie mogelijk te maken.

Prestatie indicatoren

Na de start van het SSC DeSom is veel tijd besteed aan het opbouwen van de dienstverlening. Er zijn destijds afspraken gemaakt met de Informatie- en contractmanagers van de organisaties over het meten van de dienstverlening die door het SSC DeSom wordt geleverd. Sinds 2016 zijn er rapportages uit Topdesk waarmee alle betrokkenen (real-time) kunnen zien of de resultaten conform afspraak behaald worden. De bevindingen vanuit de operationele taken worden periodiek (wekelijks) besproken met de contractmanagers van de deelnemers en waar nodig worden direct maatregelen genomen om afwijkingen op de dienstverlening af te stemmen.

Ook worden er jaarlijks Klanttevredenheidsonderzoeken gehouden. Eind 2017 heeft het laatste Klanttevredenheidsonderzoek een 8,4 opgeleverd.

In 2017 heeft de Adviescommissie een onderzoek laten uitvoeren waarin o.a. de dienstverlening van het SSC DeSom is geëvalueerd met de deelnemers. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat de deelnemers tevreden zijn over de dienstverlening. In het rapport worden suggesties gedaan om de samenwerking nog verder te optimaliseren. Zo wordt er geadviseerd om het monitoren van de dienstverlening verder uit te breiden. De suggesties betreffen echter niet alleen de dienstverlening van het SSC DeSom maar hebben ook betrekking op het ontwikkelen van de proceskant (BISL) bij de deelnemers.

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

Naar aanleiding van het evaluatierapport wordt in 2018 in samenspraak met de informatiemanagers opnieuw een verdiepingsslag gemaakt met betrekking tot de rapportages. Op het ogenblik wordt er gewerkt aan een nieuw klanttevredenheidsonderzoek voor 2018.

Wat gaan we er voor doen?

- Standaard dienstverlening conform de afspraken in DVO;
- Aanvullende dienstverlening, dit betreft de 'pay as you use' PDC producten en de niet standaard dienstverlening (bijv. 1 op 1 "projecten" of inzet voor Harmonisatieprojecten);
- Invulling geven aan nieuwe ontwikkelingen uit kaderbrief 2019;
- Ontwikkelen interne organisatie;
- Samenwerking met Hoorn op gebied van architectuur en ICT-inkoop advies;
- Professionele stageplaatsen bieden aan ICT-ers in opleiding, SSC DeSom is een erkend leerbedrijf.

Wat hebben we hier voor nodig?

De uitwerking van de nieuwe ontwikkelingen komt terug in hoofdstuk 4 'Ontwikkelingen' en hoofdstuk 5 'Recapitulatie begrotingswijzigingen'.

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

2. Kengetallen

2.1 Kengetallen 2019

Overzicht aantal werkplekken en inwoners per peildatum 1 januari 2018

Organisatie	Aantal werkplekken 2017	Aantal werkplekken 2018	Aantal gebruikers 2017*	Aantal gebruikers 2018*	Aantal inwoners 2017	Aantal inwoners 2018
Drechterland	106	122	226	177	19.383	19.425
Enkhuizen	75	71	208	177	18.485	18.468
Stede Broec	148	134	181	172	21.559	21.663
SED	329	327	615	526	59.427	59.556
Opmeer	109	109	147	133	11.404	11.518
Medemblik	324	323	412	400	44.023	44.461
Koggenland	161	162	200	201	22.524	22.658
WerkSaam	107	106	321	300	0	0
Totaal	1.030	1.027	1.738	1.560	137.378	138.193
SSC DeSom	70**	77**	43	49	0	0

* Betreft het aantal actieve gebruikers accounts in de Active Directory. Mogelijk zit hierin wel vervuiling in/uitdienstproces!

** Betreft werkplekken, maar ook presentatie- en testopstellingen

Deze aantallen zijn afkomstig uit de Configuratie Management Data Base (CMDB) en Active Directory (AD). De aantallen werkplekken en inwoners gelden per peildatum 1 januari 2018.

2.2 Verrekeningsgrondslagen

Nieuwe manier van kostentoedeling

In 2017 is door de Klankbordgroep, waarin alle deelnemers en SSC DeSom vertegenwoordigd zijn, uitvoerig onderzoek gedaan naar verschillende verrekenmethodieken. Daarbij is ook een ander SSC gevraagd naar hun ervaringen op dit vlak. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de Klankbordgroep een voorstel uitgebracht. Ook WerkSaam is nauw betrokken geweest bij het onderzoek en het opstellen van het voorstel. In januari 2018 heeft de Adviescommissie het voorstel voor een nieuwe verdeelsleutel aan het bestuur aangeboden. Voorafgaand aan besluitvorming door het AB worden de raden om een zienswijze gevraagd. Het voorstel is de nieuwe verdeelsleutel met ingang van de begroting 2019 te hanteren.

Voorgesteld wordt om met ingang van 2019 de bijdrage van de deelnemende gemeenten te baseren op het aantal inwoners (t-1).

Voor WerkSaam wordt voorgesteld om de bijdrage vast te stellen op een vast bedrag dat jaarlijks geïndexeerd wordt. De hoogte van de bijdrage is gebaseerd op de bijdrage in 2016, dit was destijds gebaseerd op aantal werkplekken. Voor 2019 is het bedrag gelijk aan bijdrage 2018 plus indexatie.

2.3 Formatie-ontwikkeling DeSom

Formatieoverzicht

De formatie sluit per 1 januari 2018 op 34,20 fte.

Onderstaande tabel geeft de formatie-ontwikkeling 2019 weer:

Formatie DeSom 2018	Fte 2018	Mutatie	Fte 2019
Directeur	1		1
Adjunct directeur / Senior Adviseur ICT	1		1
Service manager FO/BO	1		1
Technisch architect	0,89		0,89
Financieel Controller	0,22		0,22
Security Officer		1,0	1,0
ICT adviseur	1		1
Management ondersteuning/Communicatiemedewerker	0,89		0,89
Strategisch inkoper	0,50		0,50
Financieel administratief medewerker	0,89		0,89
Wijzigingsbeheerder	1		1
Medewerker contractbeheer/documentatie	1		1
Junior frontoffice	3,89		3,89
Medior frontoffice	1,83		1,83
Senior frontoffice	1		1
Medior backoffice (TAB)	6,78		6,78
Senior backoffice (TAB)	1		1
Junior backoffice (TB)	2		2
Medior backoffice (TB)	6	1,0	7
Senior backoffice (TB)	2		2
Sharepoint/Office365 beheerder (AB-besluit van 20-12-2017)	0,20	1,0	1,20
Functionaris Gegevensbescherming (wordt geregeld in DVO met KOM)	0,11		0,11
Totaal formatie 2018	34,20	3,00	37,20

Een aantal functies is nog niet ingevuld. Deze functies zijn vacatures en/of worden tijdelijk ingevuld. Er zijn op dit moment 31 medewerkers bij DeSom in vaste dienst.

Mutaties

In het kader van de bedrijfsvoering is 1 fte Security Officer opgevoerd.

De huidige formatie is afgestemd op de ondersteuning van de standaard beheer dienstverlening aan de deelnemers en afnemer. Dit is in 2016 bevestigd door M&I. Destijds was niet bekend dat de externe technologische ontwikkelingen zo snel zouden gaan en de dreigingen op het gebied van security zo zouden toenemen. Ook vanuit de landelijke Informatiebeveiligingsdienst (IBD) worden steeds meer dwingende adviezen en aanbevelingen opgelegd. Dit betekent dat security taken steeds complexer worden en meer kennis en inzet vergen om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving en de vraag van onze deelnemers en afnemer. SSC DeSom is immers verantwoordelijk voor de beveiliging van de technische basisinfrastructuur van zes gemeenten en WerkSaam. In de jaarstukken 2017 en in de Kadernota 2019 hebben we u geïnformeerd over de in 2017 uitgevoerde security nulmeting en de daaruit voorgekomen dringende aanbevelingen. Eén van de belangrijkste aanbevelingen is de noodzaak van gespecialiseerde security formatie. Op dit moment is 'security' slechts een neventaak van één van de medewerkers. We vragen nu structureel budget voor formatie-uitbreiding voor een Technisch Security Officer (Ci)SO, die eindverantwoordelijk wordt voor het securitybeleid van SSC DeSom en de regie voert over de operationele veiligheid. Deze Security Officer fungeert ook als counterpart voor de

CiSO's van de gemeenten.

In het kader van nieuw beleid voorzien wij een uitbreiding met 2 fte. Voor de onderbouwing hiervan verwijzen we naar hoofdstuk 4.

Formatieontwikkelingen

De in deze begroting geschetste ontwikkelingen betekenen ook grote veranderingen voor onze organisatie en voor onze medewerkers.

Op basis van een Strategisch Personeelsplan (SPP) voor de korte en middellange termijn (1-5 jaar) willen we de geleidelijke transformatie van onze organisatie gaan inzetten. De eerste voorbereidingen voor het opstellen van een SPP zijn gedaan.

Naarmate duidelijker wordt waar onze deelnemers naar toe willen met hun informatisering en daarmee ook met de automatisering zoals DeSom die invulling geeft, wordt ook duidelijker wat deze transformatie gaat betekenen voor de medewerkers van DeSom. Een veranderende organisatie met veranderende taken zal leiden tot wijziging in functies, rollen en taken. Sommige taken en functies vervallen op termijn, andere – meer complexe – taken en functies komen erbij.

De komende jaren – waarin DeSom in een hybride vorm zowel de 'oude' ICT-wereld in stand moet houden als de 'nieuwe' ICT-wereld moet gaan omarmen – leidt dit tot een verzwaring van de beheerlast.

Op langere termijn (5-10 jaar) behoort – bij gelijkblijvende behoefte aan informatisering en automatiseringsdiensten – een formatiekrimp tot de mogelijkheden.

Toelichting op de noodzaak tot marktconformiteit

Noodzaak en marktvergelijking

Het behouden en vinden van gekwalificeerd personeel is een lastige opgave. Niet alleen vanuit de centrale overheid² komt de druk tot verdere digitalisering, maar ook de wensen van de deelnemers van DeSom vragen steeds meer expertise op het gebied van de informatisering en automatisering. Uitgangspunt is zoveel mogelijk eigen expertise in huis te krijgen in plaats van dure externe experts in te huren.

Budget voor marktconforme salarissen van de huidige bezetting

In 2019 valt het laatste restant van dit budget volledig vrij.

² SER publicatie van 23 september 2016, besproken in de commissie Robotisering en Arbeid. Mens en technologie: samen aan het werk. De SER heeft de gevolgen van de transitie naar een digitale economie in kaart gebracht voor de arbeidsmarkt, de organisatie van werk en de arbeidsverhoudingen

Flexibele contracten

Daarnaast willen we bij het aanstellen van nog te werven medewerkers voldoende flexibel kunnen zijn. Het motto is: "flexibel waar het kan en vast waar het moet". Dit betekent dat contracten niet standaard voor onbepaalde tijd worden afgesloten maar in beginsel voor een bepaalde periode. Zo kan sneller worden gereageerd op krimp of groei.

Tabel verplichte beleidsindicatoren:

Taakveld 0 - Bestuur en ondersteuning Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator Begroting 2019
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,247
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,237
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	24,34
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	5%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12%

3. PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording wordt bij de begroting een aantal paragrafen voorgeschreven.

Voor SSC DeSom zijn de volgende paragrafen van belang:

- paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- paragraaf Financiering;
- paragraaf Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

DeSom wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Hierbij is de relatie tussen risico's en de mate waarin de DeSom in staat is om eventuele grote financiële tegenvallers die bij de risico's horen op te vangen, van belang. Dit gewenste niveau van weerstandsvermogen maakt het mogelijk de bestaande dienstverlening in stand te houden ook al doet zich een financieel nadeel voor dat door zijn omvang niet kan worden opgevangen door de exploitatie. Het wettelijk kader voor een gemeentelijk beleidskader voor weerstandsvermogen en risicomangement is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en indirect de Gemeentewet artikel 212.

Een definitie van *weerstandsvermogen* is de mate waarin DeSom in staat is substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Bij beoordeling van het weerstandsvermogen van DeSom moet de weerstandscapaciteit worden gezien in relatie tot mogelijke risico's.

De *weerstandscapaciteit* bestaat uit vrij aanwendbare middelen en eventuele bezuinigingsmogelijkheden.

De kosten van SSC DeSom in de begroting voor de reguliere bedrijfsvoering worden gedekt door bijdragen van de deelnemende partijen en van WerkSaam. De verdeling van de kosten over deze kostendragers is gebaseerd op een geïndexeerde vaste bijdrage (WerkSaam) en op inwoners (voor de deelnemers).

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Bij de bestemming van het jaarresultaat 2017 is het saldo van de Algemene Reserve –conform de regionale richtlijn- opgehoogd naar € 131.000. Deze financiële buffer vormt met de post onvoorzien 2019 ad € 50.000 de weerstandscapaciteit in 2019: € 181.000.

Overzicht vrij aanwendbare middelen			
Omschrijving	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Algemene reserve	50.000	123.000	131.000
Onvoorzien	50.000	50.000	50.000
Totaal	100.000	173.000	181.000

Inventarisatie van de financiële risico's

Een risico is een kans op het optreden van een **positieve** dan wel **negatieve** gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar. Hiertoe zijn de financiële risico's geïnventariseerd en beheersmaatregelen beschreven. In de fase van risico analyse worden alle potentiële risico's binnen deze categorieën geïnventariseerd en geclassificeerd.

Uit de inventarisatie is een beeld ontstaan van welke risico's zich kunnen voordoen, ze zijn geanalyseerd en beoordeeld. Hierbij hebben we de volgende stappen gevolgd:

- Stap 1) Omschrijving soort risico/ onderwerp
- Stap 2) Kort omschrijven risico
- Stap 3) Beoordelen kans dat een risico zich voordoet

Beleid over weerstandscapaciteit en de risico's

Door het inrichten van risicomangement kan DeSom risico's identificeren en kwantificeren en de activiteiten bepalen om de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar te houden. Door het nemen van beheersmaatregelen (dit is een stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen), worden de effecten van opkomende risico's beperkt.

Het risicomangementmodel kent een cyclische aanpak vergelijkbaar met de plan-do-check-act cyclus.

Risicoanalyse

In samenwerking met de Klankbordgroep is voor 2019 een risico-inventarisatie en –analyse uitgevoerd. Hierin zijn alleen de risico's opgenomen met een geschat financieel effect van € 25.000 of meer. De risico-inventarisatie en –analyse zijn weergegeven in de tabel op de volgende pagina.

De risicoanalyse geeft aan dat een weerstandsvermogen van bijna € 240.000 gewenst is. Het huidige weerstandsvermogen bedraagt € 181.000 (algemene reserve + post onvoorzien) en is derhalve ontoereikend. Daarbij wordt vermeld dat de risico's genoemd onder "Gezamenlijke infrastructuur en beheer met Hoorn zonder goede juridische en organisatorische basis" en "Geen goede centrale regie en beveiliging op externe cloudoplossingen" komen te vervallen als de budgetten voor nieuw beleid 2019 worden gehonoreerd. In dat geval is er sprake van een wenselijk weerstandsvermogen van bijna € 233.000. Het Dagelijks Bestuur zal in 2018 voorstellen in dit kader aan het Algemeen Bestuur voorleggen.

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

Risico	Verantwoordelijk	Risico beschrijving	Beheersmaatregel	inschatting schade	inschatting kans	WV
Cyberaanvallen	Directie	Cyber aanvallen door hackers, waardoor continuïteit van de systemen wordt bedreigd of datalekken worden veroorzaakt.	Reduceren	37.500	vrijwel zeker (50 tot 100%)	33.750
Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers	Dagelijks bestuur	Oracle en Microsoft wijzigen continue de voorwaarden voor het gebruik van hun producten. Hier is hun verdienmodel op gebaseerd. Zij hebben het recht om jaarlijks onze licentiepositie te controleren.	Reduceren	450.000	mogelijk (5 tot 25%)	101.250
Gezamenlijke infrastructuur en beheer met Hoorn zonder goede juridische en organisatorische basis	Dagelijks bestuur	Door het delen van functionaliteiten en infrastructuur (zoals bijv. in geval van de Microsoft O365 tenant) ontstaat gedeeld eigenaarschap, gebruik en beheer tussen organisaties die juridisch niet verbonden zijn.	Reduceren	0	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	0
Ontvlechting van WerkSaam	Algemeen bestuur	Mogelijkheid beëindigen van dienstverleningsovereenkomst DeSom door WerkSaam	Accepteren	600.000	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	27.000
Geen goede centrale regie en beveiliging op externe cloudoplossingen	Dagelijks bestuur	Door het ontbreken van Identity en Acces Management voor externe cloudoplossingen loopt DeSom extra risico op beveiligingsincidenten en datalekken.	Reduceren	150.000	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	6.750
Bestuurlijke en organisatorische keurslijf	Dagelijks bestuur	De huidige governance en juridische vorm dwingt het SSC in een strak keurslijf. De bedrijfsvoering is daardoor volledig gericht op instandhouding van de huidige dienstverlening en uitvoering van operationele beheertaken. Het risico is dat er onvoldoende aandacht en middelen zijn voor toekomstgerichte duurzaamheid en innovatie		0	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	0
Jaarlijkse accountantscontrole op de jaarrekening	Directie	Onvoorzien meerwerk	Reduceren	7.500	waarschijnlijk (25 tot 50%)	3.375
Beëindigen van contracten met onze leveranciers	Directie	Het eventueel beëindigen (b.v. door faillissement) van contracten met onze leveranciers kan een risico voor continuïteit en veiligheid veroorzaken.	Accepteren	400.000	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	18.000
Calamiteiten waardoor gebouwen en hardware buiten gebruik raken	Dagelijks bestuur	Uitval van server ruimten en overige infrastructuur (glasvezel). Vernietiging van gebouwen.	Overdragen en verzekeren	0	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	0
Continuïteit in dienstverlening na calamiteit	Directie	Onderbreking van de dienstverlening.	Reduceren	100.000	onwaarschijnlijk (0 tot 5%)	4.500
Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel	Directie	Vervangende (externe) capaciteit zal (langdurig) moeten worden ingehuurd.	Reduceren	100.000	waarschijnlijk (25 tot 50%)	45.000

239.625

Toelichting Beheersmaatregelen

De risico-eigenaar speelt een belangrijke rol in het bepalen van c.q. adviseren over de maatregelen die genomen moeten worden. Hierbij is er keuze uit de volgende strategieën:

- **Accepteren:** Bij acceptatie zal de eventuele financiële schade volledig door de weerstandscapaciteit moeten worden afgedekt.
- **Reduceren:** Omgaan met een risico vereist aanpassing van bijvoorbeeld de organisatie, procedures, systemen en organisatiecultuur.
- **Elimineren:** Dit houdt in dat het beleid waardoor een risico ontstaat, wordt beëindigd, op een andere manier wordt vorm gegeven of geen beleid gestart wordt dat een risico met zich meebrengt.
- **Overdragen/verzekeran:** Dit kan door het beleid dat een risico met zich meebrengt, uit te laten voeren door een andere betrokken partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt of door het afsluiten van een verzekering.

Om de financiële positie inzichtelijk te maken schrijft het Rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Deze vijf kengetallen worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen:		Verloop van de kengetallen		
		Verslag 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
1a.	Netto schuldquote	28%	32%	22%
1b.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28%	32%	22%
2.	Solvabiliteitsratio	22%	9%	8%
3.	Structurele exploitatieruimte	7%	0%	16%
4.	Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
5.	Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Toelichting kengetallen

1. De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Als kritische grens wordt 100% aangehouden (bron: VNG). SSC DeSom zit hier in 2019 naar verwachting onder.
2. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de SSC DeSom in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeenschappelijke regeling bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen is verhoudingsgewijs klein. De investeringen worden voor een groot deel dus gefinancierd met vreemd vermogen.
3. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

3.2 Paragraaf financiering

SSC de Som hanteert haar eigen treasurybeleid. Het Treasurystatuut is in 2017 vastgesteld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst kort lenen voor de decentrale overheden tot een bepaald percentage van hun begrotingstotaal. De kasgeldlimiet voor DeSom is 8,2% en zal in 2019 niet worden overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de langere termijn weer. Hieronder vallen alle leningen met een rente typische looptijd vanaf 1 jaar. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rente typische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten in de administratie. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en de renteherzieningsmomenten gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen, met een minimum van € 2.500.000. In 2019 wordt dit bedrag niet overschreden.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Deze informatie wordt middels enquêtes aangeleverd bij het CBS. Voor gemeenschappelijke regelingen vindt een steekproef plaats wanneer deze een exploitatie hebben van € 20 miljoen of meer. DeSom heeft een lagere exploitatie en is dus niet verplicht deze gegevens te publiceren.

3.3 Paragraaf bedrijfsvoering

Ondersteuning van de bedrijfsvoering

Een aantal ondersteunende functies is belegd bij deelnemende gemeenten. DeSom betaalt die gemeenten een vergoeding voor de diensten die worden afgenomen

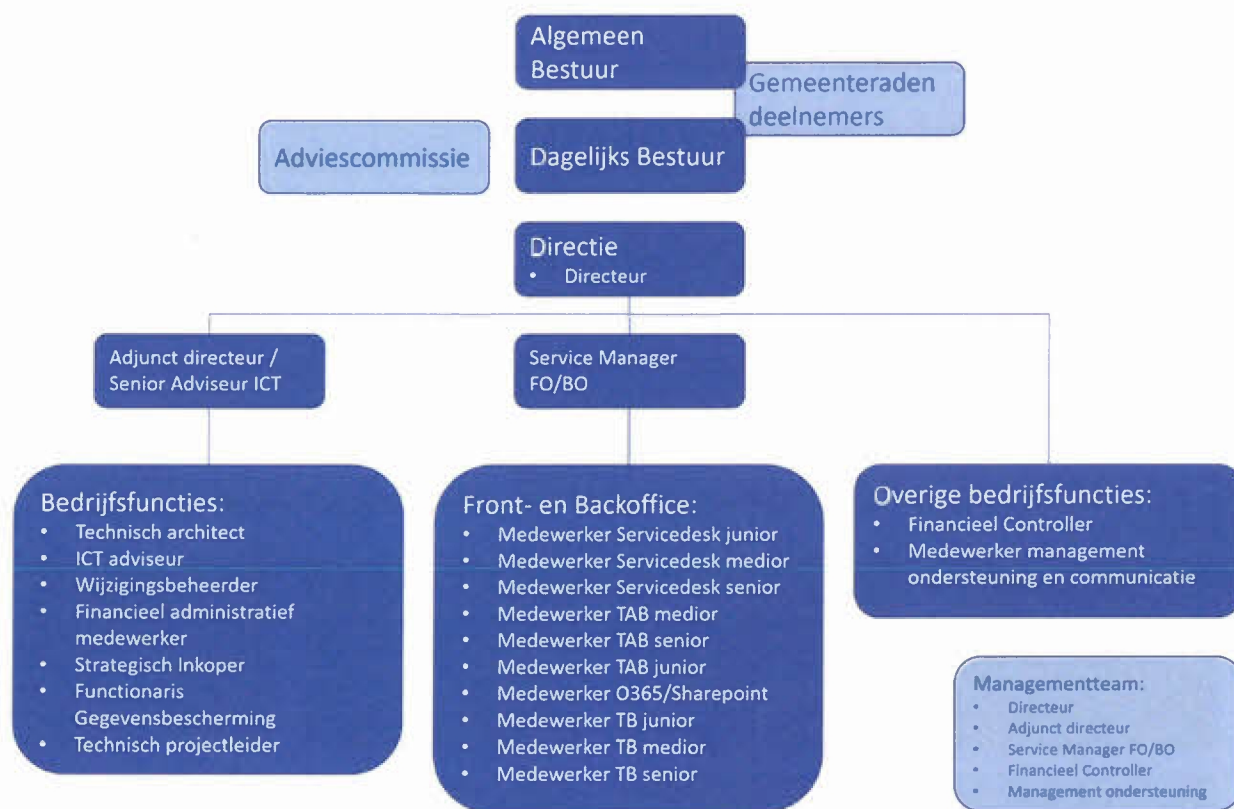
Voor 2019 is de verdeling als volgt:

- SED verzorgt de bestuurlijke juridische ondersteuning;
- Medemblik verzorgt de ondersteuning voor P&O, huisvesting, post en archief en facilitair.

Governance en Organisatiestructuur

De besturing van SSC DeSom is in onderstaande afbeelding ingericht vanuit de positie van SSC DeSom als Gemeenschappelijk Regeling. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar een meer passende juridische vorm van SSC DeSom; hierover heeft nog geen bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden.

Schets van de Governance en organisatiestructuur SSC DeSom 2018

4. ONTWIKKELINGEN

4.1 Ontwikkelingen tot en met 2018

In 2013/2014 is de basis infrastructuur van DeSom ontworpen en opgebouwd. In de daarop volgende jaren zijn WerkSaam en de deelnemende gemeenten gefaseerd gemigreerd naar de DeSom-infrastructuur. In 2017 zijn de rest activiteiten afgerond. Medio 2019 is deze infrastructuur financieel en deels ook technisch afgeschreven.

In een reguliere situatie leidt dit tot het opnieuw beschikbaar stellen van investeringsruimte, het opstarten van aanbestedingen en aansluitend de realisatie van de vervangingsprojecten. Maar de tijd heeft niet stilgestaan. In de kaderbrief 2019 hebben we een aantal belangrijke ontwikkelingen geschetst. In dit hoofdstuk schetsen we de wijze waarop wij met deze ontwikkelingen willen omgaan.

4.2 Ontwikkelingen vanaf 2018

In het business case rapport 'Het Geheel Is Meer Dan De Som Der Delen' van eind 2012 is vastgesteld dat het in 2012/2013 te vroeg was om een Cloud architectuur voor de DeSom gemeenten uit te rollen. Maar we zijn ondertussen aanbeland in 2018. We kunnen onze ogen niet sluiten voor de enorme technologische ontwikkelingen in het tijdperk waarin wij nu leven.

Een gang naar de Cloud is anno 2018 geen vraagteken meer. Voor zowel de applicaties, de infrastructuur als de kantoorautomatisering bewegen onze technologie leveranciers zich allen richting cloudoplossingen. Lokaal geïnstalleerde applicaties zullen langzaam maar zeker uitsterven. Wij moeten ons daarop voorbereiden, maar we beseffen ook dat dit geen big bang overgang kan zijn. We houden er rekening mee dat we gedurende meerdere jaren een hybride omgeving moeten creëren en beheren. Een omgeving die onze organisaties de vrijheid biedt om geleidelijk over te gaan naar een nieuw werkplekconcept en - in regionaal verband - geleidelijk over te gaan van (oude) lokaal geïnstalleerde applicaties naar (moderne) cloudapplicaties. Dit gaat onontkoombaar leiden tot hogere complexiteit en hogere beheerkosten.

In de kaderbrief DeSom 2019 hebben we onderstaande ontwikkelingen gepresenteerd voor 2019.

Een deel van deze ontwikkelingen hebben we in samenhang vertaald naar de nieuwe ICT-architectuur van DeSom (de groene vlakken). De blauwe vlakken staan voor randvoorwaardelijke ontwikkelingen voor de nieuwe architectuur. De nieuwe architectuur stelt andere eisen aan de beheerorganisatie (strategisch personeelsbeleid). Applicatierationalisatie helpt bij het reduceren van beheercomplexiteit. Regionaal (met name met de afdeling I&A van Hoorn) willen we komende jaren qua ICT convergeren, dat heeft input opgeleverd voor ons architectuurtraject. Men wil graag gezamenlijk optrekken, met de vrijheid voor elke organisatie om dit in eigen tempo te doen.

4.3 Uitgangspunten nieuw beleid

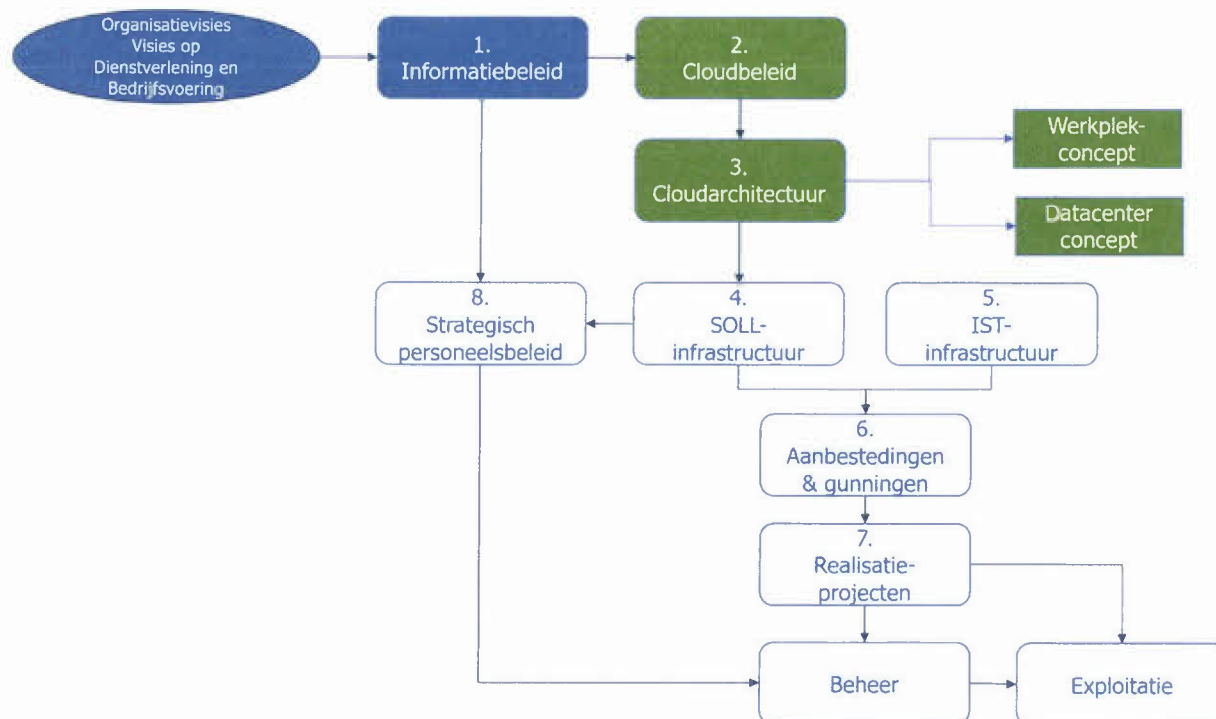
Om de ontwikkelingen te vertalen in plannen hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. DeSom als ICT-bedrijf van de gemeenten beweegt mee met de generieke ICT-ontwikkeling waarin steeds meer hardware functionaliteit en applicaties als online (Cloud)dienst worden afgenomen en streeft naar afbouw van de eigen/lokale infrastructuur. De deelnemers voorzien een geleidelijke overgang richting de Cloud voor wat betreft hun applicaties. Het tempo is afhankelijk van het programma Harmonisatie Informatielandschap.
2. Onze ICT-infrastructuur en de ICT-beheerorganisatie ontwikkelen we verder richting een hybride Cloud architectuur. Regionaal is een basisontwerp opgesteld voor de Cloud basisinfrastructuur.
3. We realiseren een nieuwe digitale werkomgeving die het 'nieuwe werken' optimaal kan ondersteunen. Regionaal zijn de wensen voor de nieuwe digitale werkomgeving (DWO) beschreven. De DWO is gebaseerd op de volgende principes: mobile first, flexibel, plaats- en tijdonafhankelijk. De deelnemers voorzien een geleidelijke overgang naar de nieuwe DWO. De huidige vaste werkplekken moeten beschikbaar blijven, maar afgeschreven vaste werkplekken worden niet vervangen in 2019.
4. Versterking van de beveiliging is noodzakelijk. Het veranderde cyberdreigingsniveau, de nieuwe regelgeving, de Cloud ontwikkelingen en de nieuwe DWO vragen meer inzet en andere beveiligingsmaatregelen dan nu beschikbaar.
5. Aandacht voor veranderende I&A rollen als gevolg van ontwikkelingen. Transitie van een taakgerichte uitvoeringsorganisatie (die een lokale infrastructuur beheert) naar ook een meer proactieve advies- en regieorganisatie (die zowel een lokale als een Cloud infrastructuur beheert). De deelnemers willen niet dat het SSC een beperking vormt in de ontwikkeling of dienstverlening, maar juist de aanjager en ondersteuner daarvan is.
6. Ruimte voor innovatie. DeSom moet niet afhankelijk zijn van haar deelnemers om te bepalen wat er gaat gebeuren op het vakgebied. Het is onontbeerlijk dat de medewerkers van DeSom, naast opleiding en training, tijd en ruimte krijgen voor ontwikkeling en bijhouden van het vakgebied.
7. Waar mogelijk wordt samengewerkt met ICT Hoorn.

4.4 Wat willen we bereiken?

In de periode eind 2017 tot en met maart 2018 hebben we samen met de Informatiemanagers het I-beleid geactualiseerd. Op basis daarvan (en afgestemd op de ontwikkelingen) hebben we gezamenlijk een concept Cloud beleid opgesteld (dit document geeft kaders aan het inzetten van cloudoplossingen). Samen met Hoorn hebben we een Cloud basisarchitectuur opgesteld. Deze Cloud architectuur geeft richting aan het nieuwe werkplekconcept voor gebruikers en het nieuwe datacenterconcept voor SSC DeSom. Deze genoemde producten leveren gezamenlijk weer input op voor het strategisch personeelsbeleid van SSC DeSom. In onderstaande afbeelding is de samenhang tussen deze producten weergegeven. In 2017/2018 lag en ligt de focus op uitwerking van de groene onderwerpen. In 2019 en verder op de onderwerpen 4 t/m 8.

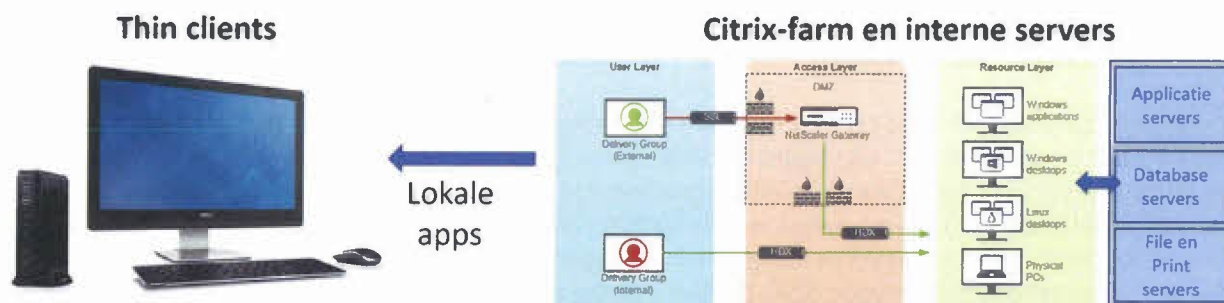
Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

In dit hoofdstuk staan de projecten uitgewerkt voor 2019 (en verder) die moeten leiden tot realisatie van ons nieuwe datacenterconcept en werkplekconcept. Hieronder een korte beschrijving van beide concepten.

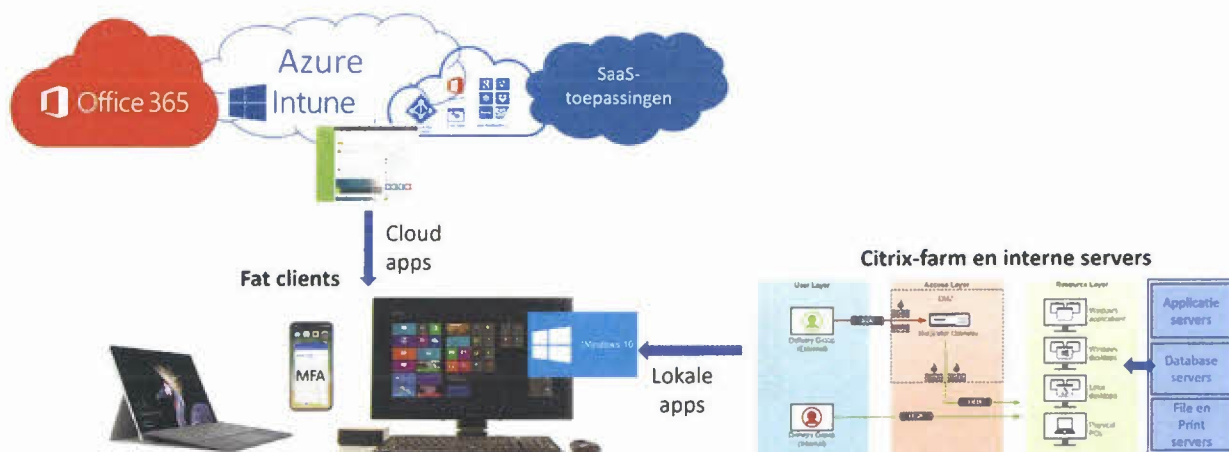
4.4.1 Werkplekconcept

Het huidige werkplekconcept bestaat voornamelijk uit vaste werkplekken voorzien van een thin client, beeldscherm, toetsenbord en muis. Alle applicaties kunnen via deze thin clients vanaf de SSC DeSom-servers worden opgestart. Alle data is opgeslagen op de infrastructuur van SSC DeSom.

In de loop der jaren hebben de gemeenten voor eigen rekening mobiele devices aangeschaft (laptops, tablets, smartphones). Onze Citrix-omgeving is ook via deze devices te gebruiken. Deze devices worden slechts beperkt technisch beheerd door SSC DeSom.

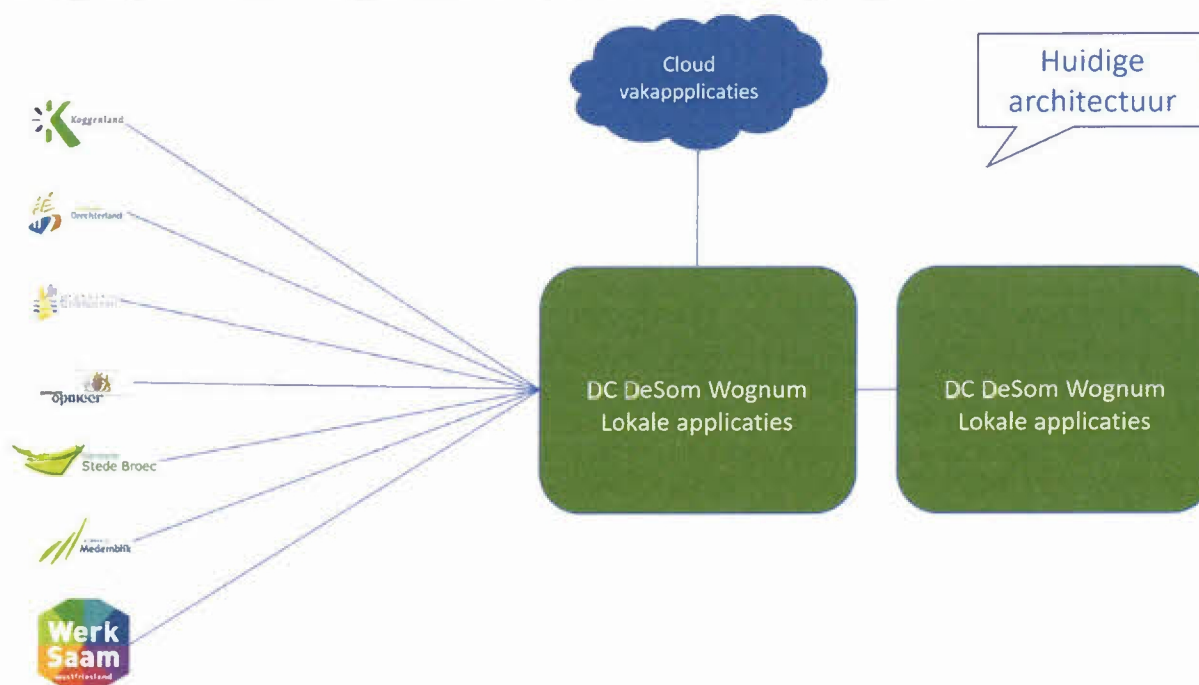
Als onderdeel van het programma 'Harmonisatie Informatielandschap' is recentelijk het concept voor de 'Nieuwe Digitale Werkomgeving' opgeleverd. Met dit nieuwe werkplekconcept volgen we de trends in de markt. Centraal in dit concept staat de cloudoplossing Microsoft Office365 (kantoorautomatisering uitgebreid met communicatie mogelijkheden als voice/tekst/video). Office365 is direct vanaf ieder type device (tablets, laptops, smartphones) via internet bereikbaar. Met het groeien van het aantal Cloud applicaties (als vervanging van de lokaal geïnstalleerde applicaties) zullen steeds meer applicaties rechtstreeks vanaf devices via internet te benaderen zijn. Het spreekt voor zich dat deze devices vanwege informatiebeveiliging en privacy bescherming onder beheer gebracht moeten worden. De lokaal geïnstalleerde applicaties blijven benaderbaar via de huidige Citrix-omgeving.

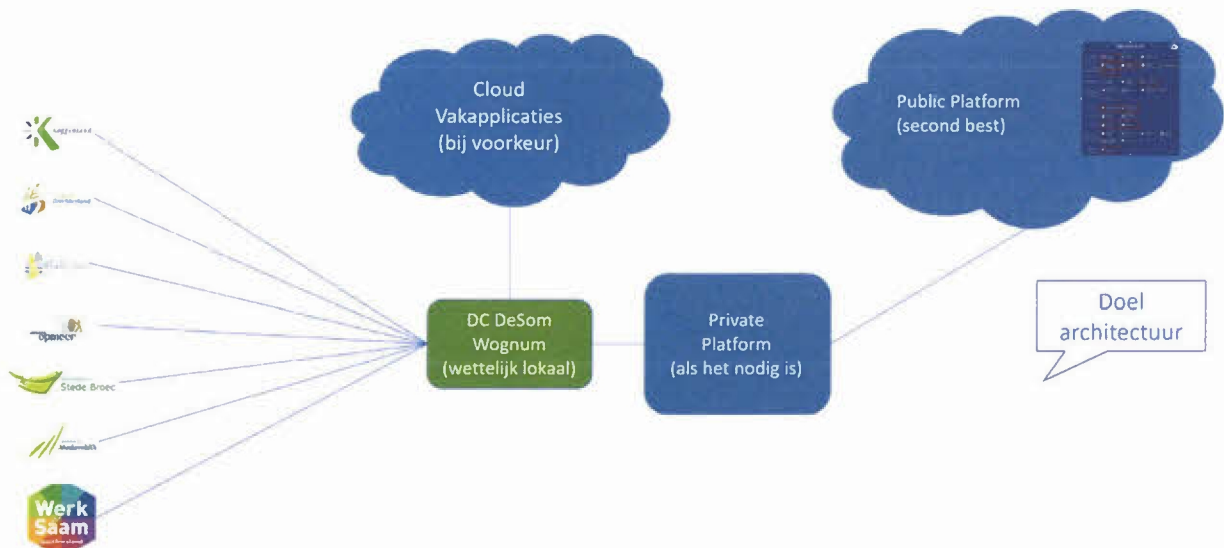
In dit concept zullen de mobiele devices onder beheer van SSC DeSom gebracht worden (om de benodigde beveiligingsinstellingen te garanderen). Zodra de basisinrichting en het beheer bij SSC DeSom zijn geregeld is het voor de gemeenten mogelijk om net als in de periode 2014-2016 één voor één geleidelijk over te stappen naar dit nieuwe werkplekconcept.

4.4.2 Datacenterconcept

Het huidige datacenterconcept bestaat uit twee identieke hoofdserverruimten in Wognum en een derde serverruimte voor de back-up. In deze omgeving hebben we alle hardware staan, met daarop alle data en applicaties. Deze infrastructuur is in de loop van 2019/2020 afgeschreven. Anno 2018 is het ondenkbaar dat een ICT-beheerorganisatie bij de vervanging van een infrastructuur een aanbesteding gaat opstarten waarbij voor de komende 5 jaar een omgeving wordt geïmplementeerd die gebaseerd is op de inzichten van 5 jaar geleden.

Als onderdeel van het programma 'Harmonisatie Informatielandschap' is daarom recentelijk het eindproduct opgeleverd van het project 'Gemeentelijke infrastructuur voor Microsoft Cloud Westfriesland': het high level design voor de Microsoft Cloud. Dit ontwerp vormde belangrijke input voor het nieuwe datacenterconcept van SSC DeSom.

Het gemeentelijke applicatielandschap kenmerkt zich door veel oude – lokaal geïnstalleerde – applicaties. De modernisering richting Cloud (Software-as-a-Service/SaaS) is onontkoombaar, maar verloopt langzaam. Onze lokale infrastructuur zal dus geleidelijk gaan krimpen. Voor gemeenten is het daarom noodzakelijk een hybride Cloud architectuur te gaan realiseren. Op een dergelijke infrastructuur kunnen we langzaam maar zeker onze applicaties en data verschuiven richting de Cloud. Dat doen we op basis van het volgende afwegingsregels:

1. Applicaties worden bij voorkeur in de vorm van SaaS aangeschaft. SSC DeSom zorgt voor een veilige verbinding en de authenticatie;
2. Lukt dit niet dan installeren we de applicatie en data op een publieke Cloud (Infrastructure-as-a-Service/laaS) van Microsoft (het zogenaamde Azure platform). In dit geval investeren we niet in de onderliggende hardware, maar gebruiken we de omgeving van Microsoft op basis van het beginsel 'betalen naar gebruik';
3. Is dit niet mogelijk dan installeren we de applicatie en data op een private Cloud (laaS). In dit geval investeren we niet in de onderliggende hardware, maar huren de door derden beheerde infrastructuur op basis van het beginsel 'betalen naar gebruik';
4. Voor resterende toepassingen (wettelijk of technisch onontkoombaar) hebben we nog in Wognum een lokale infrastructuur nodig.

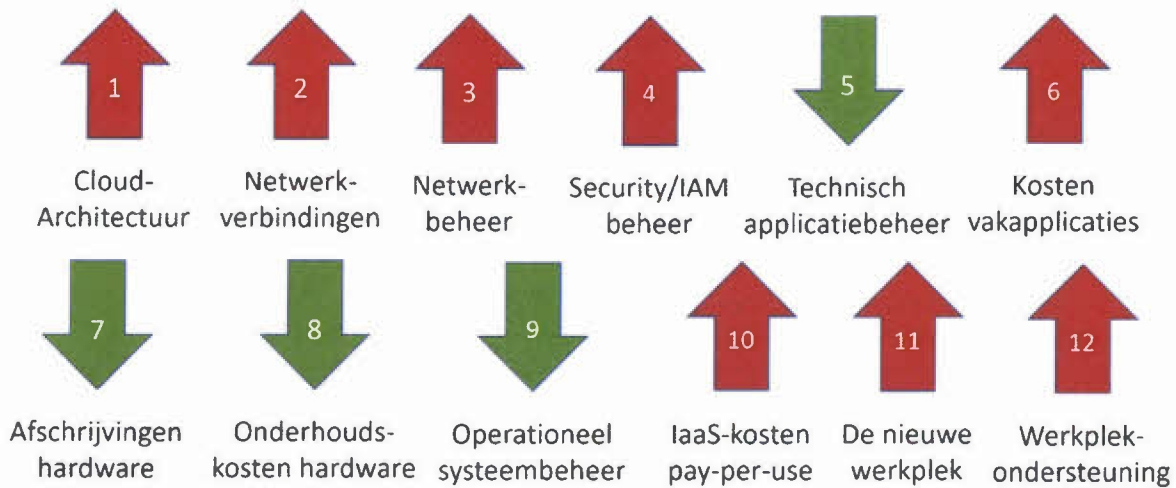
4.5 Financiële consequenties van een (hybride) Cloud gang

Een gang naar de Cloud heeft zware impact op de beheerorganisatie. SSC DeSom zal m.b.v. strategisch personeelsbeleid deze transitie van de beheerorganisatie in goede banen moeten gaan leiden. Taken verdwijnen, nieuwe taken ontstaan, andere taken blijven ongewijzigd. Voor gemeenten is alleen een geleidelijk migratie – via een hybride tussenfase – naar een pure Cloud architectuur een haalbare weg. Een hybride tussenfase die vele jaren zal duren. Een tussenfase waarin de beheerorganisatie dus zowel de afbouwende huidige lokaal geïnstalleerde ICT-omgeving moet beheren als ook de Cloud omgeving. Dat leidt in elk geval op de middellange termijn (1-5 jaar) tot extra beheerlast en dus tot een toename van de benodigde beheerformatie. Op de lange termijn (6-10 jaar) zullen er onder gelijkblijvende omstandigheden (applicatie)beheertaken wegvallen.

Een gang naar de Cloud leidt ook tot een verschuiving van kapitaalslasten naar operationele lasten. Minder investeren in hardware, meer betalen naar gebruik van Cloud infrastructuur. Diverse gemeenten hebben de voorbije jaren zowel technisch als financieel ervaring opgedaan met hybride Cloud architecturen.

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

In onderstaande afbeelding zijn deze ervaringen schematisch weergegeven per onderdeel van de ICT-exploitatie. Een rode pijl staat voor een kostenstijging, een groene pijl voor een kostendaling.

Ad.1: Een Cloud architectuur is complex. Beheerst wijzigingen doorvoeren in een Cloud architectuur vereist specialistische architectuurkennis.

Ad.2: Naarmate meer applicaties in de Cloud staan worden we afhankelijker van netwerkverbindingen (bandbreedte, beschikbaarheid).

Ad.3: Het netwerkbeheer neemt daardoor toe en wordt complexer.

Ad.4: (Toegang)beveiligingstechniek wordt cruciaal en vergt tooling en specialistisch beheer.

Ad.5: Met een keuze voor SaaS-oplossingen is op termijn minder technisch applicatiebeheer nodig.

Ad.6: Maar SaaS-applicaties zijn duurder dan de lokaal te installeren versie vanwege het feit dat de onderliggende infrastructuur en het technische beheer voor een deel zijn verdisconteerd in de prijs).

Ad.7+8: Door gebruik te maken van publieke en private Cloud infrastructuren gaan we minder investeren in hardware. Dit zal leiden tot lagere jaarlijkse afschrijvingen en onderhoudskosten.

Ad.9: Minder eigen hardware zal leiden tot minder systeembeheer.

Ad.10: Tegenover lagere jaarlijkse lasten voor de eigen infrastructuur staan gebruikskosten (pay-per-use) van de publieke en private Cloud infrastructuren.

Ad.11: Office365 in combinatie met mobiele devices zijn duurder in aanschaf, inrichting en beheer dan de huidige thin clients en de huidige verouderde Office pakketten.

Ad.12: Office365 in combinatie met mobiele devices en toenemende beveiligingsmaatregelen stellen hogere eisen aan de digitale vaardigheden van de gebruikers en beheer. In de praktijk zal dit leiden tot een groeiende behoefte aan werkplekondersteuning.

De geleidelijk toenemende consequenties voor de beheerorganisatie worden in 2018 verder uitgewerkt in een strategisch personeelsbeleid.

4.6 Projecten 2019

4.6.1 Uitgangspunten

Verschuiving van kapitaalslasten naar operationele kosten

Het 1-op-1 vervangen van het hart van onze huidige infrastructuur vergt een investeringsruimte van circa €3.350.000 (storage, backup, netwerk). Uit voorgaande paragrafen mag duidelijk zijn dat het anno 2018 niet verantwoord meer is over te gaan tot een 1-op-1 vervanging. We gaan een hybride Cloud architectuur realiseren.

Wij schatten in dat 30% van onze huidige lokaal geïnstalleerde applicaties en data relatief snel ondergebracht kan worden op de private of publieke cloudoplossing. Dat betekent dat we voor de 70% resterende toepassingen een nieuwe kleinere lokale infrastructuur moeten gaan aanbesteden en realiseren.

Wij stellen dan ook voor om de benodigde investeringsruimte met 30% te verlagen tot maximaal €2.350.000.

De resterende investeringsruimte willen we vertalen in een geleidelijke verhoging van de jaarlijkse exploitatiekosten met 20% van dit bedrag, onder de titel 'verbruikskosten Cloud'.

Wijziging standaard vaste werkplek met de komst van de nieuwe Digitale Werkomgeving (DWO)

Centraal in de basis dienstverlening van DeSom staat het beschikbaar stellen van een standaard vaste werkplek bestaande uit een thin client, beeldscherm, toetsenbord en muis.

In moderne werkplekconcepten staan mobiele devices (laptop, tablet) centraal die eventueel op de werklocatie gekoppeld kunnen worden aan een beeldscherm, toetsenbord en muis.

Alternatief voor een mobiel device is een 'zwaardere' thin client, de zogenaamde NUC³, die het mogelijk maakt om multimedia toepassingen – typerend voor moderne werkplekconcepten – op de werkplek te gebruiken (telefonie, video en voice chat).

Beide type devices zijn (inclusief beeldscherm, toetsenbord en muis) duurder dan de huidige thin clients. Respectievelijk € 1.200 en € 800 per werkplek (i.p.v. circa € 800).

Deelnemers die willen overstappen op de DWO zullen zelf moeten investeren in de aanschaf van mobiele devices of NUC's.

4.6.2 Project 'Digitale Werkomgeving' (DWO)

Omschrijving

De kantoorautomatisering van DeSom is gebaseerd op Microsoft producten. Het preferred serverplatform van het datacenter Microsoft Windows. Microsoft Office365 wordt reeds gebruikt in de regio. Met een keuze voor Office365 introduceren we ook het Microsoft Azure cloudplatform van Microsoft.

Regionaal hebben we de contouren van de nieuwe werkplek uitgewerkt. De principes van de nieuwe DWO zijn:

- Van controle naar vrijheid. Toename selfservice mogelijkheden voor gebruikers;
- De DWO ondersteunt het principe: Cloud first / Mobile first (dus een toename van Apps en SaaS oplossingen, toenemende diversiteit mobiele devices);
- Werkgever biedt de medewerker het device dat het beste past bij de specifieke taak en situatie;
- De DWO biedt mogelijkheden om per applicatie en databron authenticatie en 'voorwaardelijke toegang' regels van toepassing te verklaren.

Het project behelst in hoofdlijnen de volgende onderwerpen:

- Het gecontroleerd aanbieden van applicaties onafhankelijk van het platform (lokaal of Cloud) en type werkplek (vast of mobiel);
- Transparantie in de gebruikersbeleving waarbij via één portal toegang wordt geboden tot alle applicaties mits geautoriseerd.

³ Next Unit of Computing: een mini pc met meer mogelijkheden dan een thin client, die past in de palm van een hand.

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

Om de DWO te kunnen realiseren zullen binnen de infrastructuur van DeSom de servers geüpgrade moeten worden naar een recente versie. De wijze waarop de applicaties worden aangeboden zal moeten veranderen worden van desktopvirtualisatie naar applicatievirtualisatie. Hierdoor kunnen applicaties platform onafhankelijk worden aangeboden. Extra beheerssoftware is nodig om op een gecontroleerde wijze op afstand beheer te kunnen uitvoeren op applicaties en de devices.

Begroting

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele kosten	€ 507.000	€ 0	€ 0	€ 0	
Structurele kosten	€ 20.600	€ 51.350	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
Formatie	€ 69.500	€ 132.050	€ 173.750	€ 173.750	€ 173.750
Totaal	€ 597.100	€ 183.400	€ 253.750	€ 253.750	€ 253.750

Op termijn zal voor iedere gebruiker een Office365 licentie aangeschaft moeten worden. De praktijk van de vele Office365 implementaties bij andere organisaties heeft duidelijk gemaakt dat functionele ondersteuning van de gebruikers noodzakelijk is om hen efficiënt te laten werken met de vele Office365 toepassingen (SharePoint, OneDrive, OneNote, Mail, Planner, Teams, etc.). Hiervoor zal formatie moeten worden gecreëerd.

Toelichting

Aspect	Toelichting
Urgentie	Wenselijk
Keuzemogelijkheden	Deelnemers kunnen kiezen op welk moment en in welke mate zij willen overstappen op de DWO. Het tempo van overstappen naar de DWO bepaald 1-op-1 ook de groei van de benodigde Office365 beheerformatie.
Wat als we het niet doen?	Afdeling en organisatie overschrijdende samenwerking kan niet efficiënt zonder een moderne digitale werkomgeving. Verouderde Office-pakketten gaan op termijn compatibiliteitsproblemen opleveren. De DWO is geschikt om moderne telefonie oplossingen te integreren met de kantoorautomatisering (waardoor geen vaste telefoontoestellen meer nodig zijn). Over 2 jaar zal de huidige telefonie inrichting vervangen moeten worden. Daarvoor is de DWO randvoorwaardelijk.
Impact op organisatie deelnemers	Een brede functionele implementatie van Office365 en het gebruik van mobiele devices vereist een gebruikersadoptieprogramma (training).

4.6.3 Project 'Fundament cloudarchitectuur'

Omschrijving

De komende jaren willen we stapsgewijs onze ICT-infrastructuur ombouwen naar een cloudarchitectuur waarbij we minder investeren in hardware en meer ICT als dienst gaan afnemen. Dataclassificatie, wettelijke beperkingen en technologische uitdagingen bepalen welke implementatiemodel (privaat of publiek) en welk servicemodel (platform, infrastructuur of applicatie als een service) mogelijk zijn per applicatie.

Dit project gaat voorzien in een basisinrichting van publieke en een private cloudomgeving, gekoppeld aan onze lokale omgeving. Hierdoor zijn we in staat de komende jaren onze lokale

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

omgeving geleidelijk te verschuiven naar de cloud.

De volgende activiteiten maken onderdeel uit van het project:

- Netwerk verbindingen met cloudproviders;
- Basisinrichting van de publieke en private IaaS omgevingen;
- Upgrade verbindingen naarmate meer gebruik gemaakt gaat worden van deze diensten;
- Training beheerders;

Begroting

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele kosten	€ 9.000	€ 29.000	€ 0	€ 0	€ 0
Structurele kosten	€ 56.000	€ 99.000	€ 150.000	€ 200.000	€ 250.000
Formatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 65.000	€ 128.000	€ 150.000	€ 200.000	€ 250.000

Structureel zullen er 'Verbruikskosten Clouddiensten' gaan ontstaan.

Toelichting

Aspect	Toelichting
Urgentie	Noodzakelijk, niet uitstelbaar
Keuzemogelijkheden	Het tempo waarin de structurele kosten stijgen is afhankelijk van de ambities van de deelnemers. Snellere toename van het aantal cloudapplicaties zal leiden tot hogere verbruikskosten en op termijn tot lagere kosten van onze lokale infrastructuur.
Wat als we het niet doen?	Alle applicatieleveranciers lokale overheid en de technologie bedrijven zoals Microsoft gaan richting de cloud. Als we onze infrastructuur daar niet op voorbereiden ontstaan er extra kosten (vasthouden aan een traditionele lokale infrastructuur onder gelijktijdige toename van (duurdere) cloudtoepassingen), beveiligingsrisico's (door toegang tot cloudapplicaties niet centraal te beheren), etc. Het marktaanbod van applicaties die persé lokaal geïnstalleerd moeten worden neemt af.
Impact op organisatie deelnemers	Geen/bepaalde impact

4.6.4 Project 'Vervanging on-premise infrastructuur'

Omschrijving

Met ingang van 2019 zijn de eerste vervangingsinvesteringen noodzakelijk omdat componenten economisch en technisch afgeschreven zijn. Gezien de eerder omschreven digitale transformatie is het één-op-één vervangen met dezelfde oplossingen geen optie. Ook DeSom ontwikkelt de komende jaren een hybride Cloud infrastructuur, d.w.z. een combinatie van eigen infrastructuur en een cloud infrastructuur. Dit vergt een ander datacenterconcept. Gecombineerd met moderne opvattingen rond digitaal werken zal dit ook een ander werkplekconcept vergen. In 2018 ontwerpen wij een technische architectuur voor de nieuw benodigde infrastructuur. Hierin wordt het nieuw benodigde netwerk-, beveiliging-, datacenterconcept- en werkplekconcept ontwerp en de hiermee gemoeide investeringen meegenomen. We houden rekening met de uitgangspunten van het landelijke GGI, GDI en IBD (Informatie Beveiligingsdienst). De realisatie

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

van deze nieuwe hybride infrastructuur start in 2019 en neemt meerdere jaren in beslag. De oude infrastructuur is gefaseerd aangeschaft en is vanaf 2019 gefaseerd afgeschreven. Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen, is de verwachting dat oud en nieuw gedurende een overgangperiode naast elkaar blijven bestaan.

Ook de verbetering/vervanging van de Wifi-infrastructuur maakt onderdeel uit van dit project. Waar mogelijk of noodzakelijk zullen we trachten onderhoudscontracten nog een jaar te verlengen.

Begroting

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen	€ 0	€ 153.400	€ 334.800	€ 370.800	€ 370.800
Incidentele kosten	€ 368.500	€ 702.500	€ 0	€ 0	€ 0
Structurele kosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Formatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 368.500	€ 855.900	€ 334.800	€ 370.800	€ 370.800

De met dit project gemoede investeringen worden gedekt vanuit de beschikbare investeringsruimte (zie 4.6.1).

Contracten voor verlengde support zullen leiden tot incidentele kosten.

Toelichting

Aspect	Toelichting
Urgentie	Noodzakelijk, beperkt uitstelbaar
Keuzemogelijkheden	Beperkt. Storage, backup en netwerk vormen de kern van onze ICT-infrastructuur. Met het aflopen van de contracten stopt in beginsel ook de support op deze bedrijfskritische systemen. Voor de onderdelen die wel financieel maar nog niet technisch zijn afgeschreven zullen we proberen de supportcontracten een jaar te verlengen. Deze extra tijd is wenselijk om het project uit te kunnen voeren in een situatie waarin de 'winkels tijdens de verbouwing open moeten blijven'.
Wat als we het niet doen?	Dan zullen circa 1600 gebruikers in hun dagelijkse werk afhankelijk zijn van een ICT-omgeving die niet meer door de leveranciers wordt gesupport. Dat is voor een gemeente een ondenkbaar scenario.
Impact op organisatie deelnemers	Geen/beperkte impact.

4.6.5 Project 'System, Security & Event monitoring'

Omschrijving

Onze afhankelijkheid van digitalisering neemt jaarlijks toe. Het gebruik van ICT is steeds meer plaats en tijd onafhankelijk. Gelijktijdig neemt de noodzaak tot extra beveiliging toe als gevolg van een toename van bedreigingen. Cybercriminaliteit blijft stijgen met potentieel grote gevolgen voor organisaties. De wetgever sluit hierbij aan door steeds strengere wet- en regelgeving. Dit vereist dat wij het beveiligingsniveau continue moeten kunnen monitoren en aanscherpen. Dit werk is steeds specialistischer en complexer. In 2017 heeft DeSom een algehele Infrastructuur beveiligingsscan als nulmeting laten uitvoeren. Uit deze scan zijn diverse aanbevelingen gekomen die we komende jaren verder oppakken. In 2018 heeft DeSom een (meerjaren) uitvoeringsplan voor technische beveiliging opgesteld. De financiële uitwerking hiervan is in onderstaande tabel opgenomen.

De volgende activiteiten maken onderdeel uit van het project:

- Implementatie Role Based Access Control (RBAC) oplossing
RBAC is een methode om het autorisatiebeheer binnen een organisatie in te richten, afgestemd op het beleid vanuit BIG/Ensia/AVG. Volgens deze methode worden autorisaties niet op individuele basis toegekend, maar op basis van rollen, rollen zijn opgebouwd uit afdeling, functie, locatie en kostenplaats van een medewerker in een organisatie. Idealiter worden de rollen beheerd door P&O en in het P&O systeem. De operationele managers zijn dan zelf in staat tot en verantwoordelijk voor het uitdelen van autorisaties voor data en applicaties d.m.v. een workflow. De software zorgt vervolgens voor een vastlegging van de handelingen voor auditdoeleinden.
- Implementatie Identity & Access Manager (IAM)
IAM zorgt voor tijdig, gestandaardiseerd en eenvoudig beheer van user accounts en toegangsrechten in het netwerk en biedt ondersteuning bij het naleven van wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy bescherming. De verzamelde informatie kan eenvoudig worden verzameld voor rapportages welke gebruikt kunnen worden audits, toegangsrechten, aanpassingen aan het systeem, gebruikersaccounts etc. De IAM toepassing koppelen we geautomatiseerd aan de RBAC oplossing.
- Implementatie Security Information & Event Management (SIEM)
Met deze toepassing kunnen logs van meerdere bronnen – zoals firewalls, servers, printers, werkstations, switches en antivirus – met elkaar correleren en vertalen naar interventies. SIEM helpt bij het voorkomen van security problemen. Door detectie en analyse kunnen we “gaten” in de organisatie zichtbaar maken en aanvullende maatregelen adviseren. Tevens levert SIEM rapportages op die gebruikt kunnen worden voor audits, CISO's etc.
- Implementatie Mobile device management en mobile application management (MDM/MAM)
Met een MDM/MAM oplossing kunnen we devices efficiënt beheren op afstand, updates remote uitvoeren, devices blokkeren cq. wissen, etc. MDM/MAM maakt het mogelijk om voorwaarden te stellen aan het gebruik van het netwerk, databronnen en applicaties – afhankelijk van het werklocatie, type device (privé of zakelijk), rechten van de medewerker. Met een toename van het aantal mobiele devices en het tijd- en locatie onafhankelijk werken is deze tooling noodzakelijk.

VNG Realisatie (voorheen KING) is voornemens voor SIEM een landelijke aanbesteding op te gaan starten (als onderdeel van het GGI-Veilig⁴). Wij zullen onderzoeken of deelname daaraan voordelen heeft.

Begroting

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele kosten	€ 252.000	€ 208.000	€ 0	€ 0	€ 0
Structurele kosten	€ 78.500	€ 157.000	€ 157.000	€ 157.000	€ 157.000
Formatie	€ 69.500	€ 69.500	€ 69.500	€ 69.500	€ 69.500
Totaal	€ 400.000	€ 434.500	€ 226.500	€ 226.500	€ 226.500

Introductie van deze nieuwe beheertoepassingen leidt tot toename van de jaarlijkse licentiekosten. Daarnaast zorgt de combinatie van deze specialistische beheertoepassingen met toename van ondersteunende activiteiten voortvloeiende uit BIG, ENSIA en AVG-bepalingen tot extra beheerlasten. De impact schatten wij in op 1 fte.

⁴ GGI: Gemeenschappelijke Gemeentelijke Infrastructuur. Onderdeel van de wet GDI.

Toelichting

Aspect	Toelichting
Urgentie	Noodzakelijk, beperkt uitstelbaar (we hebben er al voor gekozen om de implementaties te verspreiden over twee jaar met voorbereiding in 2018).
Keuzemogelijkheden	IAM en MDM/MAM zijn praktisch gezien randvoorwaardelijk voor de DWO. RBAC en SIEM verhogen het beveiligingsniveau. Met het toenemen van wet- en regelgeving op dit terrein neemt de keuzevrijheid af.
Wat als we het niet doen?	Herformulering van deze vraag kan zijn 'Hoeveel wensen we te investeren in beveiliging?'.
Impact op organisatie deelnemers	RBAC heeft vooral impact op de afdelingen P&O van de deelnemers. Zij zullen i.s.m. het management de rollen moeten definiëren. Bij voorkeur gaan afdelingen P&O zich als beheerder van de kernregistratie 'Medewerker' opstellen.

4.6.6 Project 'Applicatie rationalisatie'

Omschrijving

In 2017 hebben de zes DeSom gemeenten samen met SSC DeSom afgesproken dat zij streven naar rationalisatie (vermindering complexiteit en beheerlast, verlaging incidenten) van de gemeentelijke applicatielandschappen die nu in beheer zijn bij DeSom. Mogelijk volgen later ook de applicatielandschappen van de gemeenschappelijke regelingen (WerkSaam, RSW). Voor de realisatie van het project rationalisatie is een projectbudget nodig, waaruit projectleiding en technisch specialisten betaald worden.

Begroting

	2019	2020	2021	2022	2023
Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Incidentele kosten	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structurele kosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Formatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Toelichting

Aspect	Toelichting
Urgentie	Wenselijk
Keuzemogelijkheden	Uitstellen is mogelijk.
Wat als we het niet doen?	Dan laten de beheersituatie zoals die is.
Impact op organisatie deelnemers	Het aantal incidenten met een applicatie is één van de criteria in dit traject. Uitstel of afstel raakt daarmee de betreffende gebruikersgroep.

4.7 Resumé

Centraal in dit hoofdstuk staan de projecten die wij nodig achten om aan te sluiten op het informatiebeleid en om deelnemers en SSC DeSom aansluiting te laten houden met de voortrazende digitalisering van onze maatschappij.

BINNENLANDS BESTUUR

ICT-UITGAVEN GEMEENTEN STIJGEN

02 nov 2017 Reageer

De gemeentelijke uitgaven aan IT stijgen gemiddeld per inwoner 7 euro. Dat blijkt uit de ICT-benchmark gemeenten van M&I Partners. De stijging betekent een trendbreuk: de afgelopen jaren lagen de kosten vrij stabiel tussen de 72 en 74 euro per inwoner. Daar is sinds dit jaar verandering in gekomen.

Meer stijging verwacht

Meer uitgaven aan personeel en advies rond privacy en informatiebeveiliging zijn de belangrijkste redenen die M&I Partners signaleert in de benchmark voor de kostenstijging. De komende jaren gaan de kosten verder omhoog, zo verwachten de onderzoekers

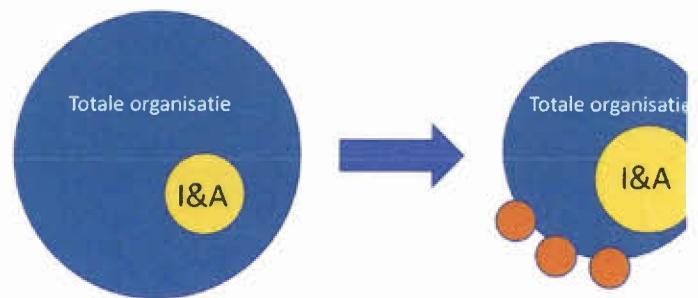
De overkoepelende trend is dat informatieverwerkende organisaties steeds meer kosten gaan maken voor automatisering en informatisering. Een recente publicatie van de jaarlijkse ICT-kosten benchmark in Binnenlands Bestuur bevestigde dat deze trend ook zichtbaar is binnen de lokale overheid.

De door ons voorgestelde projecten gaan onontkoombaar leiden tot een stijging van de exploitatiekosten.

De uitdaging waar de DeSom-deelnemers voor staan is om er voor te zorgen dat er tegenover deze kosten waar mogelijk ook

baten komen te staan. Dat kan door in te zetten op digitale dienstverlening, digitalisering van de werkprocessen, verbeteren van de digitale vaardigheden van de medewerkers, harmonisatie van applicaties in combinatie met intensievere samenwerking op I-taken (gegevensbeheer, functioneel beheer, I&A-projectleiding, etc).

Zoals VNG Realisatie dat al eerder geschetst heeft zal op termijn de samenstelling van gemeentelijke organisaties veranderen conform de afbeelding hiernaast. De totale organisatie zal krimpen. Binnen dit totaal relatief steeds meer informatiserings- en automatiseringsfuncties. Daarnaast een toename van het aantal ketenpartners

Een eerste voorstel voor besparingen waarin SSC DeSom een rol kan spelen:

Security centraal bij DeSom beleggen.

DeSom heeft security formatie nodig met technische kennis. Dat is een andere vorm van security kennis dan die voor de deelnemers van belang is. Er is echter wel behoefte aan een gezamenlijke integrale security aanpak, dit wordt ook vereist vanuit wetgeving, BIG, Ensia en Accountantcontroles. Wij constateren dat alle organisaties dit nu afzonderlijk oppakken, vaak met dure inhuur. Er is wel afstemming in het beveiligingsoverleg, maar er is geen centrale aanpak. Wij stellen voor om security activiteiten centraal bij DeSom te beleggen.

Voordelen:

- Minder externe expertise nodig.
- Efficiënter, minder versnippering en betere aansluiting qua aanpak (Ensia).

- Halvering van kosten lijkt ons haalbaar.

Verschuiving van inhuur naar vaste formatie

Eén van de constante kenmerken van ICT is de realisatie van veel projecten. Ieder jaar weer (in 2017 waren 45 DeSom en 78 Niet Standaard Dienstverlening projecten in uitvoering). In het huidige organisatieconcept heeft SSC DeSom uitsluitend beheerformatie in dienst, geen projectformatie. Voor een ICT-organisatie is dat een bijzondere situatie. Alle projecten – zowel de interne DeSom-projecten als de projecten voor de deelnemers – worden ingevuld met externe inhuur (flexpool) en verrekend met de deelnemers.

Wij stellen voor om de formatie van DeSom uit te breiden met een deel van de jaarlijks benodigde projectcapaciteit conform het 'IJzeren voorraad'⁵ beginsel: interne projectformatie die nodig is om het minimum van de projecten uit te kunnen voeren.

Voordelen:

- Besparing op de projectkosten voor DeSom projecten. Interne medewerkers zijn goedkoper dan externe medewerkers. De verrekentarieven kunnen hierdoor dalen;
- Minder administratieve overhead;
- Tijdens de jaarlijkse accountantscontrole minder discussies over rechtmatigheid.

Beide voorstellen behoeven vanzelfsprekend nadere uitwerking.

⁵ Met dit boekhoudkundige begrip wordt de voorraad bedoeld die het bedrijf nodig heeft om de continuïteit van de productie te kunnen waarborgen.

5 RECAPITULATIE BEGROTINGSWIJZIGINGEN

5.1 Investerings en incidentele uitgaven

Voor de periode 2019-2021 hebben we vervangingsinvesteringen begroot op een totaalbedrag van € 1.854.000. De afschrijvingen op deze investeringen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Deze trajecten worden in 2018 voorbereid. Voor 2022-2023 voorzien wij vervangingsinvesteringen voor een bedrag van € 700.000. Invulling daarvan heeft nog niet plaatsgevonden.

De incidentele kosten voor de periode 2019-2021 die uit de diverse projecten voortvloeien zijn begroot op totaal € 2.111.000.

De verdeling over de jaren staan in onderstaande tabel opgenomen. Een beschrijving van de afzonderlijke projecten is in hoofdstuk 4 opgenomen.

	2019	2020	2021	2022	2023
Investerings	€ 767.000	€ 907.000	€ 180.000		
Afschrijvingen	€ 0	€ 153.400	€ 334.800	€ 370.800	€ 370.800
Incidentele kosten	€ 1.171.500	€ 939.500	€ 0	€ 0	€ 0

5.2 Structurele wijzigingen exploitatiekosten

De projecten van hoofdstuk 4 leiden tot een stijging van de licentiekosten. Vooral veroorzaakt door Office365 licenties en de licenties verbonden aan de diverse beveiligingsproducten. Met het realiseren van de hybride cloudarchitectuur zal een deel van onze infrastructuur en applicaties in de vorm van een 'abonnement' worden afgenomen. De komende jaren zal dit gebruik gaan toenemen. De introductie van Office365 vraagt vanaf de start functionele ondersteuning van de gebruikers. De implementatie van diverse beveiligingsoplossingen leidt tot extra specialistische beheeractiviteiten. Dit leidt tot formatiegroei.

In onderstaande tabel staat de verdeling van de kosten over de jaren weergegeven.

	2019	2020	2021	2022	2023
Structurele kosten: licenties	€ 99.100	€ 208.350	€ 237.000	€ 237.000	€ 237.000
Structurele kosten: verbruikskosten cloud	€ 56.000	€ 99.000	€ 150.000	€ 200.000	€ 250.000
Formatie	€ 139.000	€ 201.550	€ 243.250	€ 243.250	€ 243.250

De gemeentelijke projecten, regionale projecten en extra werkzaamheden voor de deelnemers en afnemer vallen niet onder de begroting van DeSom, maar worden direct doorbelast aan de opdrachtgever.

5.3 Indexatie 2019

De gemeente Hoorn fungeert voor wat betreft uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in West-Friesland als centrumgemeente en als zodanig wordt in januari van ieder jaar een voorstel gedaan voor indexatie van de begroting van het volgend jaar. Voor 2019 is voor lonen een indexatie van 3,6% en voor prijzen een indexatie van 2,7% aangehouden. De gevolgen van deze indexatie voor de begroting 2018 bedragen €147.600.

6 FINANCIËLE BEGROTING

6.1 Uitgangspunten bij de begroting

Algemeen

Middels de Kadernota 2019, welke voor een zienswijze naar de deelnemende gemeenteraden is gestuurd, bent u geïnformeerd over de financiële kaders voor het begrotingsjaar 2019.

In de begroting van DeSom zijn **uitsluitend** opgenomen de geraamde kosten van:

- inrichting van standaard werkplekken bij de deelnemers en bij WerkSaam;
- licenties van daarbij behorende applicaties (dus **niet** licenties van organisatie-specifieke applicaties zoals basisadministraties, zaaksystemen, financiële pakketten en dergelijke)
- en de ondersteuning van de standaard werkplekken en de daarbij behorende licenties.

In deze begroting zijn daarom niet opgenomen:

- de kosten van producten en projecten die geheel en onverkort met de afnemers/opdrachtgevers worden verrekend.

Financieel

De Begroting 2019 is opgesteld met de volgende uitgangspunten:

- De deelnemende gemeenten zijn Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland.
- Basis voor de begroting 2019 zijn de structurele budgetten 2018;
- De gehanteerde afschrijvingstermijn voor de aanpassingen aan het gebouw (verhuizing) en glasvezel bedraagt 10 jaar, laptops en telefoons 3 jaar en voor de overige activa 5 jaar;
- Er is een inflatiecorrectie van 3,6 % toegepast op lonen en 2,7 % op prijzen, conform de regionale richtlijn, die door de centrumgemeente Hoorn voor Westfrieze GR-en is bepaald.

Toerekening aan deelnemers en WerkSaam WF

Met ingang van de begroting 2019 wordt gewerkt met een nieuwe verdeelsystematiek. De bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt gebaseerd op het aantal inwoners (t-1).

De bijdrage van WerkSaam wordt jaarlijks geïndexeerd, waarbij de bijdrage 2018 als uitgangspunt wordt genomen. Voor 2019 wordt de bijdrage € 587.600 x (1+3,54%) = € 608.400.

6.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Product	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten			
<i>Investeringslasten</i>			
Afschrijvingen	824.000	1.060.400	1.023.800
Licenties	772.000	805.600	947.000
Audits inzake licenties	1.000	25.300	26.000
Eenmalige projectkosten investeringen	15.000	-	1.171.500
Verbruikskosten cloud	-	-	56.000
Onderhoud	206.000	205.400	210.900
Migratie en implementatie	112.000	-	-
Rente	19.000	75.000	30.000
<i>Organisatiekosten</i>			
Salarissen	1.909.000	2.390.000	2.306.300
Personeelsgerelateerde budgetten overig	57.000	72.800	18.300
Inhuur derden	447.000	177.100	130.500
Informatiebeveiliging	25.000	25.300	61.900
Overige bedrijfskosten	72.000	88.000	-
<i>Inkoop diensten bij gemeenten</i>			
Huur kantoorruimte	191.000	188.700	-
Huur- en energie serverruimten	101.000	103.200	106.000
Bijdrage ondersteunende diensten	48.000	47.600	-
<i>Inkoop diensten bij derden</i>			
Huur verbindingen	196.000	229.700	215.400
Externe dienstverleningcontracten	132.000	172.000	156.100
Onvoorzien	-	50.000	50.000
Overhead	-	-	894.200
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	5.127.000	5.716.100	7.403.900
Baten			
Vaste bijdrage deelnemers	4.813.000	5.069.100	6.734.700
Bijdrage Werksaam	667.000	587.600	608.400
Personeelsgerelateerde baten	47.000	-	-
Totaal baten	5.527.000	5.656.700	7.343.100
Baten en lasten diverse dienstverlening	3.000	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	403.000	-59.400	-60.800
Mutatie reserves	-263.000	59.400	60.800
Geraamd resultaat	140.000	-	-

Overhead

In de jaarrekening 2017 en begroting 2018 is overhead niet apart opgenomen. Ter vergelijking voor de begroting 2019 wordt in onderstaand overzicht de uitsplitsing gegeven.

Overhead			
Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Niet-direct toerekenbare functies	386.000	430.000	445.500
Ondersteuningsvergoedingen	48.000	47.600	48.900
Opleidingen	36.000	55.000	56.500
Bedrijfskosten	72.000	88.000	98.100
Huisvestingskosten	191.000	188.700	193.800
Inkoop	45.000	50.000	51.400
Totaal	778.000	859.300	894.200

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Er wordt verwacht dat er voor 2019 geen Vpb last betaald hoeft te worden.

Bijdrage deelnemers en Werksaam

De begrote bijdrage voor 2019 is als volgt:

Overzicht bijdrage begroting 2019	
Organisatie	Bijdrage
Drechterland	946.700
Enkhuizen	900.000
Stede Broec	1.055.700
Opmeer	561.300
Medemblik	2.166.800
Koggenland	1.104.200
Werksaam	608.400
Totaal	7.343.100

Onvoorzien				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Onvoorzien	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal	50.000	50.000	50.000	50.000

Incidentele baten en lasten				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Incidentele kosten projecten	1.171.500	939.500	-	-
Totaal	1.171.500	939.500	-	-

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
<i>Onttrekkingen</i>				
Afschrijving migratie en implementatie	60.800	60.800	60.800	1.400
Totaal	60.800	60.800	60.800	1.400

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

Toelichting afwijkingen tussen de rekening 2017 en de begroting 2019

In 2017:	Hogere inhuur derden door invullen vacatures en projecten	272.000 V
	Incidentele projectkosten investeringen	15.000 V
	Lagere bedrijfskosten	15.000 N
	Lagere huur verbindingen en externe dienstverlening	69.000 N
	Lagere uitgaven audits licenties	24.000 N
	Lagere uitgaven licenties	24.000 N
	Personeelsgerelateerde baten	47.000 N
	Uitgaven migratie en implementatie	112.000 V
	Vrijval salarissen	441.000 N
In 2019:	Aframing huur verbindingen en externe dienstverlening	40.000 V
	Budget informatiebeveiliging	35.000 N
	Budget licenties	119.100 N
	Eenmalige projectkosten investeringen	1.171.500 N
	Hogere afschrijvingen door investeringen 2018 en 2019	198.200 N
	Hogere rente door aantrekken lening	11.000 N
	Hogere salarissen	224.000 N
	Post onvoorzien	50.000 N
	Uitbreiding verzekering	7.500 N
	Verbruikskosten cloud	56.000 N
In 2018 en 2019:	Bijdrage deelnemers en Werksaam	1.863.100 V
	Overige verschillen	12.000 N
	Toegepaste loonindexatie	177.800 N
	Toegepaste prijsindexatie	83.800 N
	Totaal verschil van saldo baten en lasten	463.800 N

Toelichting afwijkingen tussen de begroting 2018 en begroting 2019

In 2019:	Aangepaste afschrijvingen (VJR)	36.600 V
	Aanpassing rente langlopende financiering (VJR)	45.000 V
	Aframing huur verbindingen en externe dienstverlening (VJR)	40.000 V
	Bijdrage deelnemers en Werksaam	1.686.400 V
	Budget informatiebeveiliging (VJR)	35.000 N
	Budget licenties (VJR)	20.000 N
	Budget licenties nieuwe projecten	99.100 N
	Eenmalige projectkosten investeringen	1.171.500 N
	Extra formatie	139.000 N
	Hogere salarissen (VJR+marktconform)	135.000 N
	Toegepaste loonindexatie	87.800 N
	Toegepaste prijsindexatie	58.500 N
	Uitbreiding verzekering (VJR)	7.500 N
	Verbruikskosten cloud	56.000 N
	Totaal verschil van saldo baten en lasten	1.400 N

6.3 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Investeringsen

Voor 2019 zijn de begrote investeringen € 767.000, deze worden afgeschreven in 5 jaar.

Financiering

Om bovengenoemde investeringen te financieren wordt een langlopende lening met een looptijd van 5 jaar aangetrokken. Conform de kadernota gaan we uit van een rentepercentage van 0,25%.

Reserves

In onderstaande tabel zijn de mutaties in de reserves weergegeven.

Ontwikkeling reserves 2019				
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene Reserve	131.000			131.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
Bestemmingsreserve afschrijving Migratie & Implementatie	183.800		60.800	123.000
Totaal	314.800	-	60.800	254.000

Dit betreft de onttrekking ter dekking van de kapitaallasten van Migratie & Implementatie.

6.4 Financiële meerjarenbegroting 2019 – 2022

Meerjarenraming 2019-2022

Product	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten				
<i>Investeringslasten</i>				
Afschrijvingen	1.023.800	752.240	798.463	722.597
Licenties	947.000	1.056.250	1.084.900	1.084.900
Audits inzake licenties	26.000	26.000	26.000	26.000
Eenmalige projectkosten investeringen	1.171.500	939.500	-	-
Verbruikskosten cloud	56.000	99.000	150.000	200.000
Onderhoud	210.900	210.900	210.900	210.900
Migratie en implementatie	-	-	-	-
Rente	30.000	30.000	30.000	30.000
<i>Organisatiekosten</i>				
Salarissen	2.306.300	2.368.850	2.410.550	2.410.550
Personeelsgerelateerde budgetten overig	18.300	18.300	18.300	18.300
Inhuur derden	130.500	130.500	130.500	130.500
Informatiebeveiliging	61.900	61.900	61.900	61.900
Overige bedrijfskosten	-	-	-	-
<i>Inkoop diensten bij gemeenten</i>				
Huur kantoorruimte	-	-	-	-
Huur- en energie serverruimten	106.000	106.000	106.000	106.000
Bijdrage ondersteunende diensten	-	-	-	-
<i>Inkoop diensten bij derden</i>				
Huur verbindingen	215.400	215.400	215.400	215.400
Externe dienstverleningcontracten	156.100	156.100	156.100	156.100
Onvoorzien	50.000	50.000	50.000	50.000
Overhead	894.200	894.200	894.200	894.200
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	7.403.900	7.115.140	6.343.213	6.317.347
Baten				
Vaste bijdrage deelnemers	6.734.700	6.445.940	5.674.013	5.707.547
Bijdrage Werksaam	608.400	608.400	608.400	608.400
Personeelsgerelateerde baten	-	-	-	-
Totaal baten	7.343.100	7.054.340	6.282.413	6.315.947
Baten en lasten diverse dienstverlening	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-60.800	-60.800	-60.800	-1.400
Mutatie reserves	60.800	60.800	60.800	1.400
Geraamd resultaat	-	-	-	-

In de jaren na 2019 is vooralsnog geen indexatie toegepast.

6.5 Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2019

Begin- en eindbalans (bedragen x € 1.000)	1-1-2019	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.100	1.843
Totaal vaste activa	2.100	1.843
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	414	537
Liquide middelen	16	90
Overlopende activa	850	850
Totaal vlottende activa	1.280	1.477
Totaal activa	3.380	3.320
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	315	254
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	2.840	2.841
Totaal vaste passiva	3.155	3.095
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	150	150
Overlopende passiva	75	75
Totaal vlottende passiva	225	225
Totaal passiva	3.380	3.320

Bijlagen:

1. Meerjaren investeringsbegroting 2019-2022
2. Stand en verloop van reserves 2019-2022
3. Overzicht baten en lasten per taakveld
4. Meerjarig geprognoseerde balans

Bijlage 1: Meerjaren investeringsbegroting 2019-2022

Voor de periode 2019-2021 hebben we vervangingsinvesteringen begroot op een totaalbedrag van € 1.854.000. Deze trajecten worden in 2018 voorbereid. Voor 2022-2023 voorzien wij vervangingsinvesteringen voor een bedrag van € 700.000. Invulling daarvan heeft nog niet plaatsgevonden.

De verdeling over de jaren staan in onderstaande tabel opgenomen. Een beschrijving van de afzonderlijke projecten is in hoofdstuk 4 opgenomen.

	2019	2020	2021	2022
Investerings	767.000	907.000	180.000	-

Slim Samenwerken aan ICT in Westfriesland

Bijlage 2: Stand en verloop van reserves 2019-2022

Ontwikkeling reserves 2019	Begroting 2019		Begroting 2020		Begroting 2021		Begroting 2022		
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2019	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2020	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene Reserve	131.000		131.000		131.000		131.000		131.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>									
Bestemmingsreserve afschrijving Migratie & Implementatie	183.800	60.800	123.000	60.800	62.200	60.800	1.400	1.400	-
Totaal	314.800	60.800	254.000	60.800	193.200	60.800	132.400	1.400	131.000

Bijlage 3: Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldenlijst 2019		
	Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning		
0.4 Ondersteuning organisatie	894.200	
0.8 Overige baten en lasten	6.509.700	7.343.100
0.10 Mutaties reserves	-60.800	
Totaal	7.343.100	7.343.100

Bijlage 4: Meerjarige geprognosticeerde balans

Begin- en eindbalans (bedragen x € 1.000)	1-1-2020	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.843	1.998	1.379	657
Totaal vaste activa	1.843	1.998	1.379	657
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	537	516	460	462
Liquide middelen	90	96	290	423
Overlopende activa	850	850	850	850
Totaal vlottende activa	1.477	1.462	1.599	1.735
Totaal activa	3.320	3.459	2.978	2.392
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	254	194	133	131
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	2.841	3.041	2.621	2.036
Totaal vaste passiva	3.095	3.234	2.753	2.167
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	150	150	150	150
Overlopende passiva	75	75	75	75
Totaal vlottende passiva	225	225	225	225
Totaal passiva	3.320	3.459	2.978	2.392